

KÄSKKIRI

09.03.2022 nr 45

**Taaste- ja vastupidavusrahastu komponendi 3
„Digiriik“, reformi 1.1. „Andmehalduse ja
avaandmete oivakeskuse loomine ja
väljaarendamine“ elluviimiseks toetuse andmise
tingimused**

Vabariigi Valitsuse 29.11.2021. a määruse nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ § 7 lõike 1 alusel kehtestan „Taaste- ja vastupidavusrahastu komponendi 3 „Digiriik“, reformi 1.1. „Andmehalduse ja avaandmete oivakeskuse loomine ja väljaarendamine“ elluviimiseks toetuse andmise tingimused“ (lisatud).

(allkirjastatud digitaalselt)
Andres Sutt
ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister

KINNITATUD
ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri
09.03.2022 käskkirjaga nr 45
Lisa

Taaste- ja vastupidavusrahastu komponendi 3 „Digiriik“, reformi 1.1. „Andmehalduse ja avaandmete oivakeskuse loomine ja väljaarendamine“ elluviimiseks toetuse andmise tingimused

1. Reguleerimisala

1.1. Käskkirjaga reguleeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.02.2021, lk 17–75) (edaspidi *EL RRF määrus*) alusel loodud taaste- ja vastupidavusrahastust (edaspidi *taasterahastu*) rahastatava ja Eesti taaste- ja vastupidavuskavas (edaspidi *taastekava*) kinnitatud komponendi 3 „Digiriik - Reform 1.1: Andmehalduse ja avaandmete oivakeskuse loomine ja väljaarendamine“ (edaspidi *reform*) toetuse andmise ja kasutamise tingimused.

1.2. Toetuse andmisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 29. novembri 2021. a määrusest nr 108 „Taaste- ja vastupidavuskava elluviimise korraldus ja toetuse andmise üldtingimused“ (edaspidi *VV taastekava määrus*).

2. Toetuse andmise eesmärk

2.1. Toetuse andmise eesmärk on õiguslike, organisatsiooniliste ja tehniliste meetmete toel tõsta riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse üksuste peetavate andmekogude ja andmestike kvaliteeti ning parendada neist ülevaate saamist, tagada otsuste tegemiseks vajalike andmete kättesaadavuse, parandada andmete leitavust ja taaskasutatavust ning tõsta avaandmete kättesaadavust ja kvaliteeti.

2.2. Reformiga järgitakse Euroopa Liidu kliima- ja keskkonnavalaseid standardeid ja prioriteete ning sellega ei tekitata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43), artiklis 17 nimetatud olulist kahju, mistõttu puudub vajadus kaitsemeetmete kohaldamiseks.

3. Toetatavad tegevused

3.1. Toetust antakse tegevustele, mille tulemusena pakutakse asutustele ja andmete kasutajatele tuge ja vajalikke tööriistu ning tõstetakse teadlikkust ja kompetentsi andmehalduse parimate praktikate juurutamiseks, andmete kasutamise soodustamiseks ja edendamiseks (sh privaatsuse tagamiseks andmete töötlemisel), inimkeskse andmehalduse juurutamiseks ning avaandmete kasutatavuse, kättesaadavuse ja leitavuse parandamiseks. Täpsemad tegevused, mis panustavad punktis 2 nimetatud eesmärkidesse ning punktis 4 nimetatud tulemustesse ja mõõdikutesse, nimetatakse punktis 6 nimetatud tegevuskavas.

3.2. Tegevuskavas nimetatud tegevusi viivad ellu toetuse saaja või partner omategevustena või ostetud tegevustena.

3.3. Käskkirja alusel antud toetus ei ole riigiabi konkurentsiseaduse § 30 ega vähese tähtsusega abi konkurentsiseaduse § 33 tähenduses.

4. Tulemused

4.1. Punktis 3 kirjeldatud tegevused, mis on punkti 6 alusel kinnitatavas tegevuskavas detailsemalt lahti kirjutatud, aitavad saavutada taastekavas seatud tulemuste mõõdikuid.

Reformi sihttasemete saavutamise etappide kirjeldus on järgmine:

Nimetus	Kvantitatiivne näitaja			Ajakava		Andmeallikas / metoodika	Kirjeldus
	Ühik	Baas-tase	Siht-tase	kvartal	aasta		
Andmehalduse juhtimiseks luuakse vajalik organisatsiooniline struktuur Statistikaametis, Majandus- ja kommunikatsiooni-ministeeriumis ja Riigi Infosüsteemide Ametis	Loodud andmehalduse juhtimiseks vajalik struktuur, töötajad värvatud			IV kvartal	2021	Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium, Statistikaamet, Riigi Infosüsteemide Amet on sõlminud töötajatega töölepingud ja määratud tööülesanded	Statistikaametis luuakse andmehalduse kompetentsikeskus (oivakeskus), kuhu värvatakse eksperteadmistega töötajad, kelle ülesanne on andmehalduse raamistiku ja ökosüsteemi arenduste koordineerimine. Lisaks luuakse ametikohad Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeeriumi üleriigilise juhtimise ja andmete taaskasutamise toetamiseks ning arendusprojektide elluviimiseks ja Riigi Infosüsteemide Ametisse arendusprojektide elluviimiseks ning nende haldamiseks. Kokku planeeritud värvata vähemalt 10 inimest.
Andmete taaskasutamise parendamiseks tehtavad tööd		0	430	II kvartal	2025	Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium, Statistikaamet / teostatud tööde valmimist kinnitav tööde vastuvõtuaktid	Sihttaseme saavutamise seire vahetasemed: 2022 kvartal 2. Andmete taaskasutamise parendamiseks on tehtud 65 tööd. 2023 kvartal 2. Andmete taaskasutamise parendamiseks on tehtud 170 tööd. 2024 kvartal 2. Andmete taaskasutamise parendamiseks on tehtud 300 tööd. Asutuste kaupa on andmekogud ja andmestikud aja- ning nõuetekohaselt kirjeldatud.
Avaandmete avalikustamine		786	2600	IV kvartal	2025	Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium, Riigi Infosüsteemi Amet / Teabeväravas avalikustatud andmete arv	Sihttaseme saavutamise seire vahetasemed: 2022 kvartal 4. Riiklikus teabeväravas taaskasutuse toetamiseks avalikustatud 1400 andmestiku avaandmed. 2023 kvartal 4. Riiklikus teabeväravas taaskasutuse toetamiseks avalikustatud 1800 andmestiku avaandmed. 2024 kvartal 4. Riiklikus teabeväravas taaskasutuse toetamiseks avalikustatud 2200 andmestiku avaandmed. Nimetatud 2200 andmestiku avaandmete avalikustamine riiklikus teabeväravas ja seejärel omakorda Euroopa avaandmete teabeväravas taaskasutuse toetamiseks.

5. Ühised näitajad

5.1. Reformi ühiseks näitajaks on RCR11 - uute ja uuendatud avalike digiteenuste, -toodete ja -protsesside kasutajad.

5.2. Toetuse saaja ja partner koguvad asjakohaseid andmeid ühiste näitajate kohta EL RRF määruse artikli 29 lõike 4 punkti a tähenduses.

6. Tegevuste rakendaja

6.1. Toetuse saaja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

6.2. Toetuse tegevuste elluviimise eest vastutab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium digiriigi arengu osakond.

6.3. Toetuse saaja võib tegevuste elluviimiseks kaasata partnereid.

6.4. Toetuse saaja kaasab tegevuste elluviimisele partneritena Statistikaameti, Riigi Infosüsteemi Ameti ning tegevuste rakendamisel vajalikke täiendavaid partnereid.

6.5. Täiendavad partnerid valitakse vastavalt andmehalduse ja avaandmete oivakeskuse loomise ja väljaarendamise arendus- ja tegevuskavas olevatele projektidele ja tegevustele.

6.6. Punktis 3 nimetatud eesmärgi ja punktis 4 nimetatud tulemuste saavutamiseks teostatavad punktis 3 kirjeldatud tegevused esitatakse koos vastava eelarve, ajakava ning partneritega tegevuskavas, mille koostab toetuse saaja igaks aastaks ning seda uuendatakse vastavalt vajadusele.

6.7. Toetuse saaja esitab tegevuskava ja selle muudatused kooskõlastamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi digiarengu asekanstlerile. Iga aasta tegevuskava peab olema kinnitatud hiljemalt jooksva aasta I kvartali lõpuks. Perioodile 2021–2022 koostatakse ühine tegevuskava, mis kinnitatakse hiljemalt 2022. aasta I kvartali lõpus.

7. Tegevuste rahastamisperiood

Tegevusi rahastatakse ja kulud loetakse abikõlblikuks kui kulud on tekkinud, tegevused tehtud ning tulemused saavutatud ajavahemikul 01.11.2021 kuni 31.12.2025.

8. Tegevuste eelarve

8.1. Reformi eelarve on 7 135 975 eurot (käibemaksuta), mida rahastatakse taasterahastust taastekava alusel. Tegevuste eelarve täpsem jaotus on välja toodud tegevuskavas.

8.2. Käibemaks ei ole abikõlblik, välja arvatud VV taastekava määruse § 2 lõikes 5 sätestatud juhul.

9. Toetuse maksmise tingimused ja kord

9.1. Toetuse maksmisel lähtutakse VV taastekava määruse § 9 lõike 3 punktist 2.

9.2. Toetust makstakse:

9.2.1. toetuse saajale ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala riigiasutusest partneritele käesolevas käskkirjas toodud tingimuste ning tegevuskavas kokku lepitud tulemuste saavutamise eesmärgil;

9.2.2. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala välistele partneritele käesolevas käskkirjas toodud tingimuste ning tegevuskavas kokku lepitud ja lepinguga fikseeritud tulemuste saavutamise eesmärgil.

9.3 Toetuse saaja jälgib tingimuste täitmist ja kontrollib tulemuste aruannet, sealhulgas kontrollib

esitatud kulude tingimustele vastavust ja eesmärgipärasust ning kohustuste nõuetekohast täitmist, kuni 30 tööpäeva jooksul arvates tulemuste aruande laekumisest.

9.4. Kui tingimuste täitmise jälgimisel või tulemuste aruande kontrollimisel ilmneb puudusi, mida on võimalik mõistliku tähtaja jooksul kõrvalda, määrab toetuse saaja puuduse kõrvaldamiseks tähtaja.

9.5. Tingimuste täitmise jälgimisel või tulemuste aruande kontrollimisel on toetuse saajal õigus nõuda aruande esitajalt lisaks aruandele muid teostatud tegevusega otseselt seotud kulude tegemist tõendavaid dokumente.

9.6. Toetus makstakse välja vastavalt käesolevas käskkirjas, tegevuskavas ning lepingu olemasolul selles kokkulepitud tingimuste täitmisel ja tulemuste saavutamisel pärast seda, kui toetuse saaja on tulemuste aruande kinnitanud.

9.7. Toetuse maksed partneritest riigiasutustele teostatakse toetuse saaja poolt peale taasterahastu vahendite laekumist Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning vastavalt punktis 9.6. määratud tingimustele. Maksed teostatakse riigiasutuse tekkinud ja tasutud kulude alusel, mis on kajastatud raamatupidamisarvestuse süsteemis SAP.

9.8. Toetuse saaja võib toetuse maksmise peatada või maksmisest keelduda, kui:

9.8.1. ilmnevad VV taastekava määruse § 9 lõikes 7 välja toodud tingimused;

9.8.2. punkti 9.4. alusel antud tähtjaks ei kõrvaldata tingimuste täitmise jälgimisel või tulemuste aruande kontrollimisel ilmnenud puudusi.

10. Toetuse saaja ja partnerite kohustused

10.1 Toetuse saaja ja partner kohustuvad:

10.1.1. Säilitama toetuse andmise ja kasutamisega seotud andmeid ja dokumente ning tagama nendele ligipääsu viie aasta jooksul pärast projektile või tegevustele lõppmakse tegemist viie aasta jooksul, juhul, kui toetuse suurus ületab 60 000 eurot ning kolme aasta jooksul juhul, kui toetuse suurus on 60 000 eurot või väiksem.

10.1.2. Punktis 3.1 nimetatud tegevuste elluviimisel lähtuma digiühiskonna arengukava 2030 suundadest, avaandmete, tehisintellekti ja andmehalduse tegevuskavast ning riigi IT-arhitektuuri, infoturbe ja koosvõime raamistiku ning digiriigi ristfunktsionaalsetest nõuetest.

10.1.3. Punktis 3.1 nimetatud tegevuste elluviimisel teenuse ostmisel järgima riigihangete seadust ja oma asutuse hankekorda.

10.1.4. Kui riigihanke eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on võrdne riigihanke rahvusvahelise piirmääraga või ületab seda, peab riigihanke alusdokumentides seadma tingimuseks, et pakkuja esitab hankelepingu täitmisel iga oma alltöövõtja nime ja registrikoodi ning alltöövõtulepingu nimetuse, kuupäeva, numbriga ja summa.

10.1.5. Järgima toetuse kasutamisel usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtteid, riigi raamatupidamise eeskirja ja head raamatupidamise tava.

10.1.6. Järgima alates taastekava kinnitamise päevast käesoleva käskkirja punktis 1 nimetatud

vahendite arvelt tegevuste elluviimisel teavitamise reegleid lähtuvalt VV taastekava määruse §-st 12 ja märkima, et tegevuse rahastaja on Euroopa Liidu taaste- ja vastupidavusrahastu. Toetuse saaja ja partner kohustuvad tagama Euroopa Liidu rahastamise nähtavuse, kasutades vastavates trükistes, pressiteadetes, raamatutes, trüki-, tele- ja raadioreklaamis ja avalikel esinemistel üldist struktuurivahendite logo koos lausega „rahastanud Euroopa Liit – NextGenerationEU“ ning andma meediale ja üldsusele selle kohta sidusat, tulemuslikku ning proportsionaalset teavet.

10.1.7. Kasutama projekti tegevuses toetust läbipaistvalt, konkurentsi soodustavalt, säästlikku ja otstarbekat kasutamist võimaldavalt ning huvide konflikti välistavalt.

10.1.8. Teostama toetuse kasutamise seiret vastavalt tegevuskavas kokkulepitule.

10.1.9. Tagama, et ükski kulutus ei tohi olla kaetud topelt mitmest rahastamisallikast.

10.2. Toetuse saaja kohustub:

10.2.1. Sõlmima iga toetuse saaja valitsemisala välise partneriga lepingu tegevuste läbiviimiseks ja kulude rahastamiseks vastavalt planeeritavate tööde sisu, mahu ja aja hinnangutele ning fikseerima nimetatud lepingus tehtavate tööde oodatavad tulemused.

10.2.2. Koostöös partneritega välja töötama ja kinnitama tegevuskava vastavalt punktile 6.

10.2.3. Seirama partneri toetuse kasutamist vastavalt tegevuskavas kokkulepitule.

10.2.4. Moodustama reformi juhtrühma või juhtrühmad vastavalt tegevuskavas kokkulepitule.

10.3. Partner kohustub:

10.3.1 Kasutama toetust üksnes vastavalt käesoleva käskkirja punktis 3.1 nimetatud tegevuste tegemiseks vastavalt käesoleva käskkirja punktis 4 välja toodud eesmärkide täitmiseks, lähtudes käesoleva käskkirja punktis 7 välja toodud abikõlblikkuse perioodist.

10.3.2. Teostama toetuse kasutamise seiret ja esitama toetuse saajale seire tulemused vastavalt tegevuskavas kokkulepitule.

10.3.3. Määrama oma esindaja kokkuleppel toetuse saajaga juhtrühma või juhtrühmadesse vastavalt tegevuskavas kokkulepitule.

10.3.4. Tagama ligipääsu toetuse saajale toetuse kasutamisega seotud dokumentidele ja andmetele.

10.3.5. Ostumenetluse läbiviimisel järgima riigihangete seaduse §-s 3 sätestatud riigihanke üldpõhimõtteid, kui partner ei ole hankija riigihangete seaduse mõistes ja teenuse või asja eeldatav maksumus on ilma käibemaksuta võrdne 20 000 euroga või sellest suurem.

11. Aruandlus

Toetuse saaja esitab Riigi Tugiteenuste Keskusele aruanded vastavalt VV taastekava määruse §-le 14. Täpsem seire- ja aruandluse kord (sh aruandluse periood ja esitamise tähtajad) on välja toodud tegevuskavas.